

SZERKESZTŐSÉG

és kiadóhivatal:

Sátoraljajhely

Petőfi-utca 5. sz.

Telefon-sz. 125.

SÁTORALJAJHELY

ELŐFIZETÉSI ÁR

Egész évre . . . 6 K.

Félévre . . . . 3 K.

Negyedévre . . 2 K.

Egyes szám 10 fill.

FÜGGETLEN POLITIKAI HIRLAP.

Felelős szerkesztő: ILLÉSHÁZI ENDRE.

MEGJELEN HÉTFŐN ESTE.

Cum jure successionis.

Hosszas alkudozás után nyugdíjazását kérte, a törvényhatósági bizottság juniusi közgyűlésén nyugdíjazva is lett, a bodrogközi járás főszolgabírája. Közel négy évtizedes közigazgatási működése egy felszázaddal vetette vissza e jobb sorsra érdemes járás kulturáját. Herkulesre lenne szükség, ki tisztára söpörje e tisztátalan istállót és a vármegye urai mégis a „cum jure successionis” kemény járma alá hajtották fejüket, mert csak így tudták rávenni az annyi fegyelmet átélt főszolgabíró, hogy 8000 korona nyugdíj árán, melyet keserves adófilléreiből rak össze a vármegye népe, ott hagyja azt a pozíciót, ahol több mint 30 év alatt semmi nagyot, semmi üdvöset alkotni nem tudott. A járás intelligenciája — éppen úgy mint mikor egyik súlyos fegyelmi ügye után állásába visszahelyezték — díszünnepet ül, búcsúlakomát ad a távozó főszolgabíró tiszteletére; fia és utóda, ki erős paktum útján legitím utóda, nem a szolgálatban, de az uralkodásban, bizonyára mellette ül az asztalfőn, az alispán pedig a Vármegye Hivatalos Lapjában propter formam ki írja a pályázatot.

Ez a pályázati hirdetés az adott körülmények között képmutatás csak: nyilvános pályázatot hirdetnek arra az állásra, amely a megüresedés feltételei szerint már be is van töltve. De más szempontból is végtelen árnyat vet e pályázati hirdetés közéletünk vezetőinek azon eljárására, melylyel a közérdeket szolgálják. Azt mondja a pályázati hirdetés, hogy a bodrogközi főszolgabíró természetben kap irodahelyiséget. Hát a vármegye csak most jött tudomására annak, hogy a bodrogközi főszolgabíró immár 17 éve természetben kap irodahelyiséget, mert hisz még a folyó évre is 500 korona irodabér átalányt vett fel a bodrogközi járás főszolgabírája?

Hát nem úgy van. A vármegye alispánja, a vármegye mellé rendelt számvevőség 17 éve birnak tudomással arról, hogy a bodrogközi járás főszolgabírája a községektől kieroszakolt pénzen természetben kap irodahelyiséget és a vármegye alispánja és a számvevőség éveken át türte, hogy a községek, illetve a vármegye pénztárát illető ez 500 korona annak a főszolgabírónak a zsebébe vándoroljon, aki a községekért soha nem tett semmit s akinek közszerzői működése aligha válott dícsére Zemplénvármegyének.

Hát így néz ki a vármegyei autonómia, melyet annyira óv, annyira félt a magát legmagyarabbnak, progressivnek valló függetlenségi párt, melyért annyi hypokrita köny folyik ma az ellenzéki lapok hasábjain.

Nem a Bencsik István elleni ellenszenv, — akit személyesen nem is ismerünk, — a Bodrogköz jövőjéért való aggodás diktálja toll alá e sorainkat. Bencsik István közéleti működése a múlté, azzal foglalkozni nekünk, a napi események krónikásának többé nincs okunk: a Bodrogköz jövője azonban fontos és nagy közérdek, melyért a jövőben is felvesszük a harcot.

Bencsik István főszolgabíró, mielőtt nyugdíjaztatása iránti kérvényét beadta volna, kikötötte, hogy utódja fia legyen. S mert a vármegye autonómiaja olyas élő állat, hogy hatszáz megyebizottsági tag akaratát három-négy ember irányítja, három-négy ember megalkudott a Bodrogköz jövője fölött.

Minden tisztelettel vagyunk a Bencsik Béla úr személye iránt: tetőtől talpig korrekt úri ember, jó modoru, kedves fiú, aki életében a légynek sem vétett és véteni nem is fog.

De nem a Bodrogközre való főszolgabírónak: nem arra született, fizikuma sincs hozzá, hogy az amerikai prériken szilaj méneseket őrizzen gonosz és ravasz indiánusok ellen.

A Bodrogköz egy nagy vadon: vadonná tette az ázsiaiból még ki nem vetkőzött közigazgatása, vadonná tették a még ma sem kellőleg szabályozott Tisza és Laborc árjai, s vadonná tette a latifundium s a mágnás uralom.

A Bodrogköz tejjel mézzel folyó Kánaán, a vármegye paradicsoma, Sátoraljajhely kamarája lehetne, ha arra termett Herkules kerülne közigazgatásának élére.

Bencsik Béla erre minden tekintetben alkalmatlan: gyenge fizikuma, veleszületett jósága képtelenné teszik arra, hogy keményebben ragadja meg a söprü nyelét; neve, családi tradíciója gátja annak, hogy a mágnások és a latifundium ellen a harcot felvegye, az atyja iránti szeretet és tisztelet egyenesen eltöltja attól, hogy a multakat felkavarja s korbáccsal verje ki Jehova szentélyéből a lelketlen kufárokat.

A bodrogközi közigazgatás élére erős lelkü, kemény öklü oly helyrelegény kell, kit nem fészélyez a mult, nem fél a jövőtől, nem raknak kezeire béklyót családi érdekek.

Hát ily legényt nem szül a vármegyei autonómia. A vármegyei autonómia a feudalizmus és a zsenri ágyasháza s ebben az ágyban erős csemeték csak akkor nemzödnek, ha akár csellel, akár erőszakkal a nép közül férközik *valaki* a nászágyba.

A mágnás s a dsentri ölekezéséből satnya nemzedék származik: im összeültek a Bodrogköz mágnásai, hűségesen párosultak velük a vármegye eleji és tönkre tesszik a Bodrogközt időtlen-időkre.

Dr. Buza Barna úr — miután eléggé sarokba szoritottuk — kegyesen elismeri, hogy valójában volt neki egy sajtópere, melyet beszüntetett. Nem olvastuk bár, de mert dr. Buza Barna úr állítja, feltétlenül elhiszük, hogy tőle Gáthy Géza bocsánatot kért. Felveti azonban dr. Buza Barna úr a kérdést, ha szégyen-e valakivel kibékülni. Hát nem szégyen, sőt krisztusi erény. És tőlünk mi sem áll távolabb, minthogy Buza Barna urat e krisztusi erény gyakorlása miatt szemrehányásokkal illessük. Még azt sem nehézményezzük, hogy *Gáthy Gézával*, kit lapjában éveken át ostromolt és a legsúlyosabb vádakkal illetett, békült ki. *Annál kevésbé helytelenítjük a kibékülést*, mert hát, mint Buza Barna úr maga is írja, neki, mint iparbiztosnak, Gáthyval, az ipartestület jegyzőjével, érintkezni kellett. A közérdek szolgálata mindenben indokolja a kibékülést. Amit mi nehézményezünk és amit nem tartunk decens eljárásnak az, hogy dr. Buza Barna úr, miután Gáthy Gézával kibékült, multán az iparbiztoságnak, ismét csak támadta Gáthy Gézát, sőt — nem kimélve a halott emléket, sem a mély gyászba borult család érzelmeit se — támadja napról-napra ma is, holott Gáthy Géza megbűnhődött vétkeiért, önmaga itélkezett maga felett, engesztelő áldozatul adva azt, ami egy családapának legbecsesebb, a saját életét. Lapunk legutóbbi számában említettük, hogy a kannibálok a legsötétebb Afrikában emberségebben bännak el ellenségeikkel, mint bännak el ellenségeikkel jól nevelt urak a Fm. hirlap hasábjain. A Gecsei Jenő esetére vonatkozólag irtuk ezt. Buza Barna úr a Gáthy Géza esetében túlesz a kannibálok is, bizonyos afrikai állatok szokását utánozza, kik a sirból turják fel a halottakat s azoknak tetemein élösködnek, nyilvánvalólag csak azért, hogy élő ellenségeiket legyen mivel bemocskolniok.

Hol szerezzük be háztartási szükségletünket, hogy? IFJ. KLEIN JAKAB festék és kefeáru kereskedésében S.-A.-Ujhely. Pénzügyigazgatósággal szemben.

Aki fenti cégnél szerzi be szükségletét pénzt takarít meg, mert 20%-al olcsóbban vásárol, és időt, mert csakis kifogástalan minőségű I. r. áru áll a t. vevőközönség rendelkezésére.

Fenti cégnél jutányosan beszerezhetők: por- és olajfestékek, koci-, zománc, (Email) bútor, parkett, bőr- és padló-lakkok, Megerle, Eisenstedter, Fritze és Marx **linoleum** és borostyán **lakkok**, mindennemű háztartási és gazdasági kefék, seprük és kefeáru különlegességek, szóda, szappan, kékitő, kékpaszta, cipőcrém, ezüst- és mindennemű fémtisztító paszták és folyadékok, szivacs, mosdószappanok, valamint kocsikenőcs, halzsír, gépolaj, kátrány, karbolineum, terpentín, kence, kátrány fedlemezek és mindennemű a háztartásban és gazdaságban szükségelt cikkek.

Vidéki megrendeléseket pontosan eszközöl, 10 koronás rendelésnél bérmentve szállít.

Megyei bizalmi nyilatkozatok

Két cikk.

Írta: Dr. Rudali Izráel.

I.

Az elmúlt napokban a megye törvényhatósági bizottsága tagjainak két nyomtatványt kézbesített a pósta. Az egyik Gróf Andrassy Gyula „A megyei paktumok” című cikkének a le nyomata, a másik „A megyegyűlés utóhangjai” cím alatt nyilván főispánunk válasza az előbbi cikkre. Ezekből megismerjük a két küzdő párt: a Gróf Andrassy Gyula vezérlete alatt egyesült megyei ellenzék, és a főispáni, illetve munkapárt véleményeit a megye 1913. március 27-én hozott bizalmatlansági, és 1913. június 30-án hozott bizalmi határozatairól.

Gróf Andrassy Gyula szerint a június 30-iki bizalmi határozat nem jelenti azt, hogy a megye a március 27-iki bizalmatlansági határozatban kifejezésre jutott álláspontját megváltoztatta, mert — azt írja — „annak semmi jelentősége nincs, hogy az ellenték zömének távolléte alatt a zemplénmegyei munkapárt a megyegyűlésen kifejezi azt a bizalmat, a melynek léte felett úgy sem kételkedik senki”.

Viszont a főispántól eredő, vagy sugalmazott cikk szerint a március 27-iki bizalmatlansági határozatnak nincs semmi jelentősége. Expressis verbis kifejezve és indokolva nincsen ugyan ez a vélemény a cikkben, csak kiolvasható belőle, hanem a kik figyelemmel kísérik az eseményeket, emlékeznünk kell a március 27-iki megyei határozat kapcsán úgy a helybeli, mint a budapesti kormánylapokban megjelent közleményekre, a melyek oda concludáltak, hogy a zempléni bizalmatlansági határozatnak a kormány és a munkapárt nem tulajdonítanak jelentőséget, ez őket meg nem lepte, mert Zemplén az „Andrassyak” megyéje és a bizalmatlansági határozat az uradalmi major domusok, tisztartók, kegyúri papok, továbbá az uradalmak territoriumán működő, tehát ezektől függő megyei tisztviselők szavazataival hozott.

A kölcsönös meg nem becslésnek, az egymás leértékelésének ily eclatáns megnyilatkozásait olvasva, minő véleménynyel legyen a megye bizalmi, illetve bizalmatlansági határozatairól oly törvényhatósági bizottsági tag, és minden polgára a megyének, a ki az országos pártpolitikai elfoglaltságtól mentesen, önállóan és függetlenül, csupán a megye lakóinak érdekeit szem előtt tartva, gondolkodik e kérdésen?

A feleletnél nem mellőzhető az ily természetű nyilatkozatok törvényszerűségének kérdése sem.

A törvényhatóságokról szóló 1886: 21. t. cz. 2. §-ának c) pontja szerint „a törvényhatóságok egyéb közérdekű, sőt országos ügyekkel is foglalkozhatnak, azokat megvitathatják, azokra nézve megállapodásaikat kifejezhetik stb.”

A bizalmi és bizalmatlansági határozatok hozatala tekintetében kifejlődött gyakorlat a törvény helyes értelmezése mellett valóságos abusus, mert ezek a határozatok nyilvánvalóan pártérdekeket szolgálnak és nem tekinthetők „országos ügyeknek”. Különösen nem törvényszerű az ujonnan kinevezett kormány bemutatkozó leiratával kapcsolatosan hozott ily határozat. Mert ez a leirat az új kormány oly — ugyszólván — udvariassági ténye, melyre a törvényhatósággal, mint „az állami közigazgatás közvetítését” gyakorló önkormányzati szervvel szemben kötelezve van. És minthogy a kormány kinevezésének ténye a felségjog folyomány, a kinevezést közlő leirat a válasz helyesen és elvileg csakis a tudomásul vétel lehet. A mi ezen túl esik, a bizalom vagy bizalmatlanság kifejezése, már csakis pártpolitikai érdekeket szolgál. Nem szólok itt arról az esetről, a mikor maga a felségjog alkotmány és törvény ellenesen gyakoroltatott, mert ez más elbírálás alá esik, és a jelenlegi kormány kinevezésével kapcsolatban fen nem forog.

Pártpolitikai érdekeknek azonban a megyét kiszolgáltatni nem szabad, mert ez mindig a megye nagy és messze látható önálló önkormányzati feladatainak a sérelmével jár. Ezen feladatok megoldása az egész törvényhatósági bizottság, az összes arra hivatott tényezők egyetértő, vállvetett és békés munkáját, közreműködését igényli, a pártpolitika és pártérdek pedig ezt a békés együttműködést megbontja.

Ez elvi alaptól kiindulva, Gróf Andrassy Gyula idézett cikkében foglalt azon felhívást, hogy: „a jövő közgyűlésen törekedjünk bizalmatlansági szavazatot adni”, minden önértetes és a megye érdekeit szem előtt tartó bizottsági tagnak és nem tag polgárnak azzal az aggodalommal és aversióval kell fogadnia, a melylyel a március 27-iki és június 30-iki határozatokat is kíséerte. Hiszen az egész a hecc, a komédia színezetét kezdi magára öltetni! Van már egy bizalmatlansági, van már egy bizalmi határozatunk. Ezeknek pártállás szerint kölcsönösen nem tulajdonítanak jelentőséget. Most fő a töketerebesi ebédeken az új bizalmatlansági indítvány. Tegyük fel, hogy keresztül megy az őszi közgyűlésen. Mi lesz a határozat hatása, következménye? Annyi bizonyos, hogy miatta a kormány meg nem bukik, ellenben bizonyos, hogy meg fognak jelenni nyilatkozatok, a melyeknek röviden és magyarul mondva az lesz a tartalmuk: fűtülünk rá! Az Andrassyak megyéje, nem számít a határozata! És még egy dolog bizonyos: minden komoly hatás, minden komoly cél nélkül feleslegesen szembe állítanak egymással ellenségként a bizottsági tagok, a kiknek pedig oly sok terük volna, oly nagy szükségük volna az együttműködésre, nagy és közös közérdekű célok és feladatok megoldására.

Nagymihály veszedelme.

— A Laborc áradása —

Szombaton virradóra; éjfél után egy óraker, megeredtek az ég csatornai Mezőlaborc és vidéke fölött: felhőszakadás volt olyan, aminőre a legidősebb emberek sem emlékeznek. Kora reggel ott hömpölygött a hegyekről alá ömlő szennyes ár Homonna alatt s 320 cm.-rel magasabban töltve még a redesnél a Laborc medrét, bősé iramban rohant le Nagymihály felé. Utjában erősen alámosta és megrongálta a homonnai közuton épült hid hídfejét. Nagyobb kárt a hidban azonban nem tett s a homonnai nagy hid pusztulásáról tegnap a vármegye székhelyén szélében elterjedt hír szerencsére valótlannak bizonyult. Örmező mellett kilépett a Laborc medréből, nagy területen elborította a termő földeket s okozott a még részben lábon álló, részben be nem hordott kalászosokban horribilis károkat. Oly területeket öntött el ez alkalommal a víz, ahova eddig a Laborc árjai soha el nem jutottak.

Topolyán és Nagymihály között ismét elhagyta a szélsőbességgel hömpölygő szennyes ár a Laborc medrét, megkerülve a Nagymihálytól északirányban fekvő Radek hegyet, elöntötte az államvasutak nagymihályi állomását, elárasztotta az állami utat oly magasan a víz, hogy 50—60 cm.-rel magasabban folyt el az állami ut felett s Nagymihály és az állomás között megszüntette a forgalmat. Utjában elöntötte a víz a Sztáray Sándor gróf téglagyárát s egy millió még ki nem égetett téglát pusztított el. Víz alá került a gróf szerelmi majorja s Landesmann Vilmosnak az állami ut mentén fekvő gözmalma és villamtelepe, úgy hogy a villanyszolgáltatást beszüntetni kellett s a várost ezzel az a veszedelem fenyegette, hogy éjszakára az egyre növekvő árvíz veszély közepe sötétben marad.

A járás főszolgabírája úgy segített a veszélyes helyzetben, hogy elrendelte, hogy a város összes ablakait a lakosság az éjszaka világítsa ki.

Délután négy óraker érte el a veszedelem tetőpontját. A várost éjszak felől, a sörgyártól a laborczi hidig a Laborc esetleges áradásai ellen védgát oltalmazza. A jókarban tartott védgát délután négy óráig sikerrel védte a várost a víz beömlése ellen, ez időtájt azonban oly magasan emelkedett a szennyes ár, hogy nyúlógát építéssel kellett a víz behatolása ellen védekezni. A járási hatóság és a város előljáróságának fáradhatlan buzgalma és energiája s a város népének önfeláldozó elszánt munkája legyőzte a vész s estére dülvé jölesően tapasztalta a város lakossága, hogy apad az ár. A víz erősen megrongálta a Laborczi felé vezető hidat, úgy hogy annak elszakadásától tartva, esetleges szerencsétlenség elkerülése végett, be kellett szüntetni a közlekedést az állami uton épült Laborczi hidon is. Tönkre tette a víz Sztáray Sándornak a Laborc fölött épült vasuti hidját is, melyet az ár oly mértékben mosott alá, hogy az teljesen meghajolt.

Lasztomérben az ár áttörte a gyenge védőtöltést, előntve mintegy 2000 holdnyi területet, vad iramban száguldott szokott útján le Butka és Szalók felé utjában elseperve és eliszalolva kereszteteket és vetéseket.

A szombat hajnali felhőszakadás, illetve a Laborc kiöntése végig a Laborc mentén több millióra menő kárt okozott.

HIREK.

Nyári multság

Nagytoronyán.

Nagytoronya és vidékének szépséges hőlygyei, a jegyzői internátus javára, a nagytoronyai kies fürdőben a múlt hó 27-én táncmulatságot rendeztek, melyen magam is részt vettem.

Mondhatom, hogy soha fesztelenebb és kedvesebb multságon nem voltam, mint épen ezen. S miért volt ilyen? azért — úgy hiszem — hogy akik jelen voltak, külön kasztokat nem képeztek, hanem összetartottak. A multság úgy erkölcsi, mint anyagi tekintetben nagyon jól sikerült s hogy ez így történt, első sorban Haraszthy Vincéné úrnő öngagságának és a mellette sorakozott szép hölgyrendezőknek az érdeme.

Kedves kötelességet teljesítetek akkor tehát, amidőn úgy öngagságának, mint a rendezőknek köszönetemet nyilvánítom, de hála a megjelent szépszámú közönségnek is, hogy internátusunk pénztára 154 K 17 fillérrel gazdagodhatott, mert a multság tisztán ennyit jövedelmezett.

Vegyenek példát a más vidéken lakó jegyzőné urasszonyok Nagytoronya és vidéke úrhölgyeitől, mert első sorban a saját megnyugvásukra fog szolgálni, ha gyermekeiknek biztos, kellemes és a mi a fő, olcsó otthonuk lesz.

Rácz János.

A nagytoronyai táncmultság anyagi eredményéről a rendezőség a következőkben számol be:

Jegymegváltásból befolyt	178 K 33 f.
Felülfizetésekéből	80 K 22 f.

Összesen: 258 K 55 f.

A kiadás	104 K 55 f.
----------	-------------

Marad tiszta jövedelem 154 K 17 f., mely összeg a Sátoraljaujhelyben felállítandó jegyzői internátus alapja javára szolgál.

A rendezőség ez uton mond köszönetet a felülfizetőknél és mindazoknak, kik személyes megjelenésükkel a jótékony célt erkölcsileg és anyagilag támogatták.

Kiss Ödön.

Kiss Ödön Sátoraljaujhelyi város ügyésze, ki helyettesi minőségben huzamosabb időig látta el a polgármesteri teendőket is, pénteken reggel hosszú szenvedés után jobb létre szenderült s a város intelligenciájá-

nak nagy helyezetté csületes, kel, meré azonban csak gon

Turián E. Sztropkó

Andrassy mában je össze Ze sági tagi tag gyült Andrassy hogy ha bizalmi kijelentés azon szá szempont matlanság szeptemb színhelye

sátoraljau előljárósa mellett a István sá bánosnál, pökké le

Dr. nyelvü c a püspök sonló litu és a görö vallási ér jaival egy nyájunka tartsa me görögkat magyarsá

Mik remegő képviselő teln s bi séget nem meggyőző keresztény s az által mindnyáj vallásu m csüli, mi lzsák és a zsidók meghajtj egyházfjez entul is hirdetni a magasztó tumban is mint tenn így cselel gyönyörű igaz főpa tény s fő

A sa megillető szédet s püspök a sággal a

— V körül. Kö töltése kö a pályázó tal még jogászok a város dr. Nagy jogait és éven át, a beteges

nak nagy részvéte mellett szombaton délután helyezték örök nyugalomra. Szorgalmas, becsületes, igaz ember volt, telve magas eszmékkel, merész koncepciókkal, melyeknek kivételére azonban a város sanyaru viszonyai között még csak gondolnia sem lehetett.

— **Eljegyzés.** *Kozák* István eljegyezte *Turián* Etuskát, *Turián* Gábor körjegyző leányát Sztrapkón.

— **Pártértekezlet Töketerében.** Gróf *Andrássy Gyula*, mint azt lapunk legutóbbi számában jeleztük, július 31-re pártértekezletre hitta össze Zemplénum megye ellenzéki megyebizottsági tagjait. Az értekezletre 52 megyebizottsági tag gyűlt fel a gróf töketerébesi kastélyába. *Andrássy* megnyitó beszédében kijelentette, hogy ha egymagára marad is, mégis beadja a bizalmatlansági indítványt. A gróf ez energikus kijelentése csirájában folytatta el egyeseknek azon szándékát, hogy a vármegye közbékéje szempontjából felkérjék a grófot, hogy a bizalmatlansági indítvány beadásától álljon el. A szeptemberi közgyűlés alkalmával erős harc színhelye lesz a vármegye ősi terme.

— **Miklóssy püspök és a zsidóság.** A sátoraljaujhelyi zsidó hitközség és szentegylet előljárósa dr. *Székely Albert* ügyvéd vezetése mellett a múlt hó 31-én tisztelt Miklóssy István sátoraljaujhelyi görög kath. esperes-plébánosnál, aki tudvalevőleg hajdudorogi püspökké lett kinevezve.

Dr. *Székely Albert* igen szép és ősi héber nyelvű citátumokkal telt beszédében üdvözölte a püspököt és rámutatott arra, hogy mennyi hasonló liturgiai elem van az ősi zsidó vallásban és a görög katolikus vallásban. Ebben a közös vallási érzésben a görög katolikus egyház tagjaival együtt fohászok a zsidók is a mindnyájunkat egyenlően szerető egy Istenhez, hogy tartsa meg a püspök ő méltóságát nemcsak a görögkatolikus egyház üdvére, hanem az egész magyarság és az emberiség javára is.

Miklóssy István püspök a meghatottságtól remegő hangon mondott köszönetet a zsidóság képviselőinek, hogy szívesek voltak őt megtisztelni s bizalmukkal elhalmazni. Ő soha különbséget nem tett keresztény és zsidó között, mert meggyőződése, hogy a zsidó vallás az alapja a keresztény vallásnak s az egy Isten imáadásában s az általános emberszeretben egyek vagyunk mindnyájan. A becsületes és tisztességes zsidó vallásu magyar embert épen úgy szereti s becsüli, mint a hasonló keresztényt. *Ábrahám*, *Izsák* és *Jakob* ősapák, *Mózes* nagy próféta és a zsidók nagyjai és prófétái előtt épen úgy meghajtja fejét, mint maguk a zsidók és mint egyházfeljedelem is megfogadja, hogy ha lehet ezentúl is még fokozottabb mértékben fogja hirdetni a kereszténység megalapítójának azt a magasztos dogmáját, mely már az ótestamentumban is befoglaltatik: szeresd felebarátodat, mint tenmagadat. Aki nem így érez, aki nem így cselekszik — fejezte be *Miklóssy* püspökgyönyörű szép beszédét — az nem lehet sem igaz főpap, sem igaz zsidó, sem igaz keresztény s főleg nem igaz ember.

A sátoraljaujhelyi zsidóság küldöttjei mély megilletődéssel hallgatták végig a remek beszédet s még hosszabb ideig elbeszélgetett a püspök a legmelegebb érdeklődéssel s nyájasággal a küldöttség minden egyes tagjával.

— **Versengés a városi t. ügyészi állás körül.** *Kiss Ödön* árván maradt állásának betöltése körül már is megindult a korteskedés: a pályázók — kiket névszerint megnevezni ezutal még nem akarunk — mindannyian jeles jogászok és jó nevű ügyvédek. Nézetünk szerint a város képviselőtestületének honorálnia kell dr. *Nagy Arthur* helyettes városi ügyész szerzett jogait és abbéli nemes készségét, hogy másfél éven át, minden díjazás nélkül, helyettesítette a betegeskedő *Kiss Ödönt*.

— **Pályázat segédjegyzői állásokra.** A homonnai főszolgabíró pályázatot hirdet a homonnavidéki és udvai segédjegyzői állásokra. Ezuttal már harmadszor, mert az eddig kiírt pályázatok a jelentkezés hiánya miatt meddők maradtak. És így van ez országsherte: a köz igazgatási tanfolyamokat nem hallgatja senki, a segédjegyzői pályázatok meddők maradnak. Hát ez természetes is. A jegyzőket napról-napra mind és mind jobban megterhelik. A fizetésük a régi: 1000 korona évi fizetéssel dotált állásra nyolc gymnasiumot, közigazgatási tanfolyamot végzett, gyakornokoskodott intelligens ember ma már nem vállalkozik. Havi 83 koronáért ma lakást és ellátást nem kap úri ember. Bármely grófi lakály kap 1000 koronát, hozzá teljes ellátást és ruhát s mindenesetre jobb bánásmódban részesül, mint bármely segédjegyző. Ha a községi közigazgatás reformja sokáig késik, rövidesen csődöt mond nemcsak a községi, de a vármegyei közigazgatás is, lévén az utóbbinak is alapja és támasza a körjegyző és a segédjegyző.

— **Gazdasági értesítő.** Zemplén vármegye gazdasági egyesületének számos tagja és tekintélyes vagyona van. Hogy ez a tekintélyes és vagyonos egyesületnek a vagyonygyűjtésen kívül más céljai is volnának, az nagyon is kérdéses. A vármegye közgazdasági érdekeiért edes keveset cselekszik. „Gazdasági Értesítő” címe alatt azonban kiad egy havi folyóiratot: négy oldalon (egy félvnyi terjedelemben) adja tudomására tagjainak, hogy a kisbéri és bábolnai ménesekből kiselejtezt kancák fognak elárvereztetni; hogy a kigazdák részére a jászberényi földmives iskola hat hónapos tanfolyamot tart. *Leadja Mázér Pál* és *Szabó István* reklám közleményét, melyben nevezettek tojásköltő és csibenevelő gépüket ösmertetik, melyre nézve az volna helyes és illő, hogy *Mázér Pál* és *Szabó István* urak reklámjukat egy millió példányban lenyomatnák és megfelelőleg terjesztenék.

Ezenfelül augusztus hó elsején megjelent számában közli a *Gazdasági Értesítő* a szőlészeti és borászati szakosztálynak május havi gyűlésében felvett jegyzőkönyvét, melynek legkiemelkedőbb pontja *Hegedűs Sándor* tarcali vincellériszkolai igazgató előadása volt, hogy miként védekezünk a peronospora ellen. A *Gazdasági Értesítő augusztus elsején* adja hírül *ami május 15-én* történt (amit mi egyébként már május 19-én megirtunk) **augusztus** elsején tanít ki, hogy miként védekezünk május, június és július hónapokban a peronospora ellen.

Hát illő tisztelettel azt kérdezzük a Zemplénvármegyei Gazd. Egyesület nagynevű elnökétől, hogy tulajdonképen mitől is jó ez a „Gazdasági Értesítő” ?? Cui prodest???

— **Hirdetmény.** A polgármester tudomására hozza a város közönségének, hogy az egy hónapon tul terjedő laküresedések esetén, a vezeték szabályrendelet függelékében meghatározott visszatérítési igényeket a jövőben csak azon esetben fogja a tanács megállapítani, ha a háztulajdonosok a laküresedés megtörténtét a laküresedés napjától számított 3 napon belül, nemkülömben a laküresedés megszűntét ugyan csak 3 nap alatt a polgármesteri hivatalhoz benyújtandó írásbeli beadványban, esetleg ugyanide címezendő levelező lapon pósta útján bejelentik, mert e határidő elmulasztása esetén a visszatérítési igényeket megállapítani nem fogja.

— **Eltévedt csomag.** A július 27-én megtartott nagytoronyai táncmultság alkalmával tévedésből valaki elvitte *Marikovszky Béla* töketerébesi körjegyző csomagját. Nevezett körjegyző felkéri az ismeretlent csomagjának szíves megküldésére.

— **Szülők figyelmébe!** 2 gymnasiumi, polgári vagy kereskedelmi iskolai tanuló egy jobb zsidó családnál jövő tanévre, kényelmes lakást és ellátást kaphat, ahol hittanban is oktatást nyerhetnek minden külön díjazás nélkül. Bövebbet a kiadóhivatalban.

JEGYZŐ-ROVAT.

Zemplénum megye jegyzői egyesületének elnökétől.

Kedves barátaim!

Sátoraljaujhely város képviselőtestülete tulajdonunkba bocsájtotta az internátus helyéül kiszemelt telket. Budapesten úgy a miniszterelnök mint a belügyminiszter úr öngyméltóságaitól biztató ígéretet nyertünk, az internátus házának terve és költségvetése munka alatt van. Elkészítettem az internátus alapszabályait s a „Sátoraljaujhely” jelen és jövő számában oly célból közlöm azt, hogy megjegyzéseiteket arra — hozzám e hó 20-ig benyújtva — megtehesétek. A tett észrovételek felhasználásával az internátusi bizottság elkészíti a végleges alapszabályokat s azt a szeptember hó elején megtartandó alakuló közgyűlés elé fogom terjeszteni.

De mert az intézet ügyeinek vezetésére csak azon jegyző és segédjegyző urak jogosultak, kik az intézet rendes tagjaiul belépnek, felkérem a vármegye összes jegyzőit és segédjegyzőit, hogy rendes tagokul mindannyian lépjenek be s eddigi tagsági hátrálékaikat fizessék be.

Ily módon, ha isten segít, az építhetéshez az ősz folyamán, de legkésőbb kora tavasszal hozzá kezdhétünk.

Töketerébes, 1913. augusztus hó 3-án.

Kartársi szeretettel:

Rácz János,
egyesületi elnök.

Zemplénvármegye

községi és körjegyzők fiu- és leánynevelő intézetének alapszabályai.

I.

Az intézet alapítása, címe, pecsétje, helye, nyelve és célja.

1. §. Zemplénvármegye községi és körjegyzők egyesülete 1911. év április hó 26-án Sátoraljaujhelyben tartott közgyűlésükben elhatározta, hogy az egyesület tagjainak, Zemplénvármegye közönségének és más kegyes jövevőknek adományaiából és a csabacsüdi *Dókus Gyula* alispán 1910. évben megtartott 40 éves szolgálati jubileuma alkalmából a *Dókus Gyula* alapítvány céljaira begyűlt adományok bevonásával fiu- és leánygyermekük olcsóbb neveltetése végett nevelőintézetet létesít.

2. §. Az intézet címe: Zemplénvármegye községi és körjegyzők fiu- és leányinternátusa.

3. §. Az intézet pecsétje a címmel egyenlő köriratot visel az alapítási év — 1911 — év számával.

4. §. Az intézet székhelye: Sátoraljaujhely.

5. §. Az intézet nyelve a magyar.

6. §. Az intézet célja: A Zemplénvármegye területén működő községi és körjegyzők, aljegyzők és segédjegyzők fiu- és leánygyermeküknek illetve árváinak, az iskolai tanidő alatt, az intézetben megfelelő felügyelet alatt lakással és élelmezéssel esetleg ruhával való közös ellátása és erkölcsös nevelése.

II.

Az intézet tagjai:

7. §. Az intézet tagjai: alapító, pártoló és rendes tagok.

a) Alapító tag az, aki az internátus létesítésére, illetve — már a felállítás után, az internátus fentartási alapja javára — egyszersmindenkorra 200, kétfőszáz koronát befizetett.

b) Pártoló tag az, ki az internátus létesítéséhez — illetve már a felállítás után az internátus fentartási alapjához — bármily csekély összeggel is egyszer s mindenkorra hozzájárul, esetleg állandóan hosszabb vagy rövidebb időre az internátus javára bizonyos járadék fizetésére kötelezi magát.

c) Rendes tagja lehet az intézetnek minden zemplénavarmegyei községi és körjegyző, al- vagy segédjegyző, ha írásban kötelezi magát arra, hogy hivatalba lépésének napjától haláláig, illetve nyugdíjaztatásáig az internátusi intézet pénztárába évenként 10 koronát befizet.

Azon jegyzőkre nézve, kiket az internátus létesítése már szolgálatban talált, a belépés, illetve fizetés kötelezettsége 1911. év január 1-én veszi kezdetét.

Az intézet felállításakor már nyugdíjazott zemplénavarmegyei jegyzők szintén lehetnek az intézetnek rendes tagjai, ha belépésüket bejelentik s fizetési kötelezettségüknek 1911. január 1-től eleget tesznek. Ezekre nézve a rendes tagsági kötelezettség addig tart, míg kilépésüket újból is bejelentik.

7. §. A tagság megszűnik:

a) A rendes tagra:

1. nyugdíjazás,
2. elhalálozás,
3. hivatalból való kilépés vagy elmozdítás által, végre
4. az intézeti tagságról való szabályszerűen bejelentett lemondás által.

b) A pártoló tagra nézve azon évben, melyben az intézet irányában vállalt fizetési kötelezettsége megszűnik.

8. §. Az alapító tagság életfogytiglan tart.

Azon alapító tagok, kik az intézet létesítéséhez adományozott 200 koronán felül az internátus fentartására 12,000 koronát lefizetnek, jogosítottak arra, hogy egy zemplénavarmegyei jegyző gyermekét teljesen ingyenes helyre illesztessék.

III.

A tagok jogai.

9. §. Az alapító tag neve az intézet csarnokának falába behelyezett márvány táblán, a pártoló tagok és az adományozók nevei az intézet aranykönyvében megörökítettnek.

10. §. A rendes tagnak a közgyűlésen szó-lási, indítványozási, kérelmezési és szavazati joga van, ezenfelül cselekvő és szenvedő választási joga is van.

11. §. A rendes tag jogosítva van arra, hogy fiú- és leány gyermekeit — a mennyiben

a helyek a jelentkezés sorrendje szerint még be nem töltettek — az intézetben kedvezményes helyre elhelyezhesse.

Hasonló joggal bírnak a már elhunyt rendes tag árvái, illetve azon nyugdíjas jegyző gyermekei is, kinek rendes tagsága nyugdíjazás folytán szűnt meg.

12. §. A rendes tag 10 korona évi tagsági díjat fizet, mely tőle nemfizetés esetén — a sátoraljaujhelyi kir. bíróság útján — hajtatik be. Behajthatlanság esetén elveszíti rendes tagsági jogát.

13. §. A rendes tag köteles az intézet közgyűlésén megjelenni. Szavazati jogát másra át nem ruházhatja.

(Folyt. köv.)

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

M. J. Töketerebes. Egy levelező lap a posta igazgatóságához és azonnal szánva lesz a helyzetén. Ez az út helyesebb, mint a hírlapi meghurcolás.

Árgus. Sátoraljaujhely. Tetszükre miatt jövő szá-munkban jó.

A jegyző urakhoz. Tisztelettel felkérjük a tokaj-hegyaljai jegyző urakat, és tudósítóinkat, szíveskedjenek a szőlők állásáról, a peronospora terjedéséről s a szüret várható eredményéről részletes tudósítást közölni.

1286 913. vh. sz.

Árverési hirdetmény.

A sátoraljaujhelyi kir. járásbíró-ság 913 V. 370/1 számú végzése folytán Lefkovic Sándor 81 K 60 fill. követelésének és járulékaiknak behajtása végett 1913. évi augusztus hó 5-én d. e. 11 órakor Sátoraljaujhelyben, Dókus Gyula utca 22. szám alatt a végrehajtást szenvedő lakásán elárverezem azon 736 koronára becsült ingókat, melyeket a sátoraljaujhelyi kir. járásbíró-ság 913. Sp. II. 108/8 számú végrehajtást rendelő végzése alapján a sátoraljaujhelyi kir. járásbíró-sági 913 V 370/1 számú végrehajtási jegyzőkönyvben 1 tétel alatt le- és felülfoglaltam s melyek a 913. V 54/1. számú foglalási

okmányokban 1—11 tételek alatt vannak összeírva, u. m.: butorokat stb.

Sátoraljaujhely, 1913. július 23.

Rosner Imre,
kir. bír. v. hajtó.

Pletenyik Pál

kőműves-mester

cementcsőgyártása és kútfúrása

Barancs (Zemplén. m.) up. Velejte.

Gyártok a legjobb kivitelű drótbetétes **czementcsöveket**, melyből jó, tiszta, féreg- és madárfészekmentes kút van. Gyártok 20 cm-től egész 100 cm-éterig.

Ugyanezen méretű csövek részére kutakat is fúrok kemény és puha talajban. Czementmunkálatokat elvállalok. Legjobb czementett raktáron tartok.

Zemplén-Ladmóczi Mész- és Agyagipar R.-T. Sátoraljaujhely.

Ajánlunk a t. építész és építető uraknak s uradalmaknak

I. oszt. fával égetett, kő- és pormentes

M E S Z E T

telepünkön átvéve, vagy az építéshez fuvarozva, ugyszintén vasuti elszállításra. — Telepünk a bodrogszerdahelyi híd-tól pár percnyire, Ladamócz községtől jóval innen van.

Távirati rendeléseket azonnal eszközölünk. Nagyobb vételnél előnyárak.

Megrendeléseket azonnal elintézzük.

Telefon: a telepen Bodrogszerdahely 1.

Sátoraljaujhelyben 40.

Zemplén-Ladmóczi Mész- és Agyagipar R.-T.

OLIMPIA villamos színház

Sátoraljaujhely

a Vörös ökör udvarán

Óriási sátor villamos szellőztetővel. Saját villamos telep. Szenzációs képek. Minden nap új műsor. Kényelmes ülőhelyek. Felvételek a világ minden részéből.

Műsor 1913. augusztus hó 5-én kedden, 6-án szerdán, 7-én csütörtökön és 8-án pénteken
Hugó Viktor remek alkotása

A nyomorultak

Dráma 4 részben, 9 felvonásban, 4000 méter hosszú

Erősebb, mint Quo Vadis. Nem felemelt helyárak!

Első előadás kezdete hétköznapokon pont 1/29, Vasár- és ünnepnap d. u. 5 órakor és este fél 9 órakor.

5-én Kedden, 6-án Szerdán az első 2 rész 5 felvonásban, 7-én Csütörtökön és 8-án Pénteken a 2-ik két rész 4 felvonásban lesz bemutatva.

HELYÁRAK: Zártszék 1 kor., — I-ső hely 80 fillér, — II. hely 60 fillér, — III. hely 40 fillér.

Minden nap új műsor.

Tisztelettel: **Cservinka Ferenc**
az Olimpia mozgó tulajdonosa.

Kiadótulajdonos: Illésházi Endre.

Nyomták Illésházi és Társa könyvnyomdájában.

SZERKESZTŐ
és kiadó
Sátoraljaujhely
Petőfi-utca
Telefon-szám

FÜ

Zemplén
Sátoraljaujhely

Folytatás
csapás és
soha nem
zavaros
romba a
legszege

Az
a hol ed
szegény
leirhatatl
maga utá
a máskor
felüli azo
dűledező

Mi
léktalann
génységé
szenvető
százai ke
gélyért és
netesebb
kelnek eg

Hog
képen er
mindenük
haláltól m
és Sator
zönségét
mindenkit
anyagi er

amelyet S
indított a
berek fels
Mind
hozzájáru
kisajtott k
gyermekn

Hisze
érdekeben
érző közö
vam nem
e felhívás
áll majd a
majd heg
tudjuk csil

Mind
mely hozz
nyugtázn.
Sátor

Tr

Nagy
mult hét
nappal a N
delem utár
delmesen
előtt, a na
Gyula, a v
ról-házra ja